

INGEZONDEN.

TUBERKELBACILLEN IN SPUTUM EN IN URINE.

A. Het opsporen van tuberkelbacillen in sputum geeft soms moeilijkheden, wanneer dit zeer taai is en de bacillen omgeven zijn door dikke slijmlagen. In zoo'n geval is het gewenscht het sputum, vaak in één gulp uit de flacon glijdend, met water (een half volume) te schudden en daarna een half volume phenolum liquefactum toe te voegen en zóólang te schudden, totdat een gelijkmatige witte massa is verkregen. Na centrifugeeren zijn de bacillen dan met de carbol-fuchsinekleuring volgens GABBET en methyleenblauw als nakleuring te vinden. Deze mededeeling staat niet gelijk met het „brengen van uilen naar Athene". Want verschillende sputa uit het ziekenhuis „Salem" te Ermelo, waarin door verschillende onderzoekers vergeefs naar tuberkelbacillen was gespeurd, bleken deze toch te bevatten.

B. Bij tuberculose van blaas of nieren is de urine vaak alkalisch. Door aanraking met alkali (ammoniak c.q.) verliezen de bacillen in hooge mate het vermogen om zuurvast gekleurd te worden door fuchsine. Vooral wanneer de urine niet direct na loozing wordt onderzocht, kan dit tot fouten aanleiding geven. Onmiddellijk aanzuren met azijazuur en toevoeging van een beetje carboloplossing geven dan meer kans op het vinden der bacillen. Centrifugeeren is noodzakelijk.

Aan dr. HELDER, arts te Ermelo, een woord van dank voor zijn bereidwillige medewerking en medecontrôle bij het nemen der proeven en de vaststelling der resultaten.
Ermelo, October 1922.

JOH. VAN DE MOER.

GRIEKSCHE OF ANDERE CULTUUR?

Prof. VAN RIJNBEEK heeft in het *Ned. Tijdschrift v. Geneeskunde* van 28 October en 4 November („Classiek of modern"?) de ex-H. B. S.-ers onder ons nog al gekleineerd door hun zijdelings te herinneren aan hun vele en groote tekortkomingen; hoe laag hij hen in het algemèen taxeert, blijkt, dunkt mij, overtuigend uit de volgende korte samenvatting 1): volgens prof. VAN RIJNBEEK kan men de toekomstige beoefenaars van de wetenschap (de geneeskundige inbegrepen) *natuurlijk slechts op één wijze* de meer ideële elementen bijbrengen, die zij zoozeer behoeven, zooals: „beschaving, d. i. zelfkennis en menschenkennis in harmonieus evenwicht, menschelijk gevoelen en menschelijk begripen, menschenliefde gegrondvest op kennis van 's menschen geest en gemoed" enz. enz.. Die „éene wijze" om de jongelieden dat alles en nog véél meer „bij te brengen" (iets verder staat: „om dit te bereiken is slechts *één doel bruikbaar*"); van een lapsus calami kan dus geen sprake zijn!) die éene wijze is z. i. de gymnasiale opleiding! „Men moet de leerlingen voorleggen de authentieke akten der beschavingsgeschiedenis van hun eigen ras *te beginnen bij het glans- en gloedrijke begin: Hellas* (!) Hier toch is *de grondslag gelegd van onze wijsbegeerte, van onze recht-plicht-, en zedeleer als individuen en als staatsburgers* (!) en vooral in Griekenland is *geboren* (!) wat grondslag is àller wetenschap: *de kunst goed te aanschouwen en beschouwen* (!) enz. enz.

Ik voel mij gedrongen tegen deze eenzijdige manier van „beschouwen" op te komen: 1. Men behoeft geen Hebreeuwisch, Grieksch en Latijn te kennen om den Geest van het Oude en het Nieuwe Testament en dien van de geschriften des Kerkvaders te kunnen begripen, en m. i. kan men ook den Grieksch geest best leeren doorgronden met behulp van goede vertalingen. 2. Over een groot gedeelte van dezen „geest" moeten de leeraren zwijgen, omdat het al te vies en te weerzinwekkend is! 3. Vandaar dat de meeste ex-gymnasiasten veel te gunstig oordeelen over de Grieksche cultuur en hun eigen opleiding. 4. Wie er meer van weten wil, die leze het boek van MAGNUS HIRSCHFELD „Die Homosexualität"; daarin vindt men alle bijzonderheden; ook wordt er het Grieksche volk gelukkig geprezen,

1) Eerst had ik de opvatting van prof. VAN RIJNBEEK uitvoeriger medegedeeld, maar de redactie vond mijn artikel — het zou nog geen twee bladzijden beslagen hebben! — véél te lang en wilde aanvankelijk slechts een halve bladzijde toestaan. Ik moest het toen wel „kort" maken, gevàarlijk kort zelfs.